

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«РОЖИЩЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО»

Випускова циклова комісія ветеринарних дисциплін

ПОГОДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Ольга НИЧИПОРУК
22 серпня 2024 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

 Олександр ДАВИДЮК
22 серпня 2024 року

ПРОГРАМА

з освітнього компонента(навчальної дисципліни/інтегрованого курсу)
Ветеринарна фармакологія з основами латинської мови

Розробники Леся НЕДОПАД, Олександр ЮЩАК
Галузь знань 21 Ветеринарія
Спеціальність 211 Ветеринарна медицина
Освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина
Статус навчальної дисципліни Обов'язковий компонент
Мова навчання Українська

2024 р.

Програма ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу) «Ветеринарна фармакологія з основами латинської мови» для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр спеціальності 211 Ветеринарна медицина денної форми навчання складена на основі ОПП Ветеринарна медицина 20 червня 2024 р.

Розробники: Леся НЕДОПАД, Олександр ЮЩАК

Програма обговорена на засіданні циклової комісії
Ветеринарна медицина
Протокол від 28.06.2024 року № 7
Голова циклової комісії Леся НЕДОПАД

Схвалено Педагогічною радою ВСП «Рожищенський фаховий коледж ЛНУВМБ імені С.З.Гжицького»
Протокол від 22 серпня 2024 року № 10

1. ОПИС ОК (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ / ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ)

Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	21 Ветеринарія
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Освітньо-професійна програма	Ветеринарна медицина
Характеристика ОК Ветеринарна фармакологія з основами латинської мови	
Статус	обов'язковий компонент
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів ЄКТС	6
Форма оцінювання	екзамен
Форма навчання	денна
Рік підготовки	3 роки 10 місяців
Семестр	I, II
Аудиторні години	118
Лекції	78
Практичні заняття	20
Лабораторні заняття	20
Самостійна робота	62

Примітка: співвідношення кількості годин (у відсотках):

аудиторних занять - 65 %

самостійна робота - 34 %

2. МЕТА ОК, ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вивчення освітнього компонента Ветеринарна фармакологія з основами латинської мови є вивчення питань фармакодинаміки, фармакотерапії, фармакопрофілактики, фармакокінетики лікарських засобів, а також ознайомлення студентів з ветеринарною аптекою, її обладнанням, правилами роботи в аптеці.

Предметом вивчення освітнього компонента Ветеринарна фармакологія з основами латинської мови передбачено набуття студентами необхідних знань та навичок під час застосування лікарських засобів захисту тварин.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є вивчення механізму дії ліків на здоровий (фармакодинаміка) та хворий

(фармакотерапія) організм, а також на збудників інфекційних, інвазійних захворювань. Вивчають студенти фармакодинаміку як на лабораторних, так і на домашніх, зокрема дрібних тваринах.

Передумови вивчення «Внутрішні незаразні хвороби», «Хірургія ветеринарної медицини», «Акушерство, гінекологія та штучне осіменіння сільськогосподарських тварин», «Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин», «Епізоотологія з мікробіологією, «Організація ветеринарної справи».

2.1. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (з ОПП розділу «Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання» з шифрами):

РН1 - Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами в у тому числі з професійних питань.

РН7 – Здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел та володіти комп'ютерними програмами.

РН11 - Знати правила зберігання фармацевтичних засобів і біопрепаратів, шляхи їх застосування, раціонально використовувати ветеринарні засоби, обладнання та інше ветеринарне майно.

РН12 – Проводити дезінфекцію, дезінсекцію, дератизацію та інші заходи з профілактики хвороб заразної етіології.

ПН 15 - Дотримуватися правил безпеки життєдіяльності й охорони праці за фахової діяльності.

Компетентності

Загальні компетентності (з ОПП розділу «Перелік компетентностей випускника» з шифрами):

ЗК2- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3–Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4–Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК5–Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6–Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Фахові компетентності (СК з ОПП розділу «Перелік компетентностей випускника» з шифрами):

СК1- Здатність встановлювати вид та клас тварин, особливості будови клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму

тварин різних видів.

СК2 - Здатність відбирати, етикетувати і упаковувати матеріал для лабораторних досліджень та оформлювати супровідні документи на нього.

СК4 - Здатність виконувати профілактичні ветеринарно-санітарні заходи, карантинування та своєчасну ізоляцію хворих і підозрілих на захворювання тварин з метою запобігання захворюванню та загибелі тварин.

СК5 - Здатність здійснювати облік ветеринарних препаратів, засобів та іншого ветеринарного майна, забезпечувати їх збереження, раціональне використання.

СК6 - Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики, благополуччя тварин у професійній діяльності.

СК7 - Здатність організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці під час фахової діяльності.

СК8 - Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

СК10 - Здатність використовувати знання й практичні навички у випадках виникнення та ліквідації заразних хвороб.

СК11 - Здатність контролювати дотримання ветеринарних вимог під час виробництва продукції тваринництва.

СК12 - Здатність надавати оперативну допомогу, здійснювати профілактику травматизму тварин та забезпечувати заходи щодо отримання здорового поголів'я.

СК13 - Здатність поширювати ветеринарні знання серед населення й працівників тваринництва, господарств різних форм власності.

СК15 - Здатність застосовувати знання основ біотехнології та генної інженерії за фахової діяльності.

В результаті вивчення ОК Ветеринарна фармакологія з основами латинської мови здобувач освіти повинен:

знати:

1. Устаткування і обладнання ветеринарної аптеки;
2. Правила зберігання лікарських засобів захисту тварин;
3. Правила виписування рецептів;
4. Технологію виготовлення основних лікарських форм;
5. Класифікацію лікарських речовин, дію і застосування фармакологічних засобів;
6. Отрути і протиотрути

вміти:

1. Користуватися довідниковою та іншою літературою з фармакології;
2. Готувати і стерилізувати аптечний посуд, ліки та інструменти;
3. Користуватися вимірювальними приладами і вагами;
4. Проводити розрахунки і дозувати лікарські засоби тваринам;
виготовляти різної концентрації дезінфікувальні і протипаразитарні засоби;
5. Вводити лікарські речовини різними шляхами та надавати допомогу під час отруєння фармакологічними засобами.

3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА Ветеринарна фармакологія з основами латинської мови

Форма навчання

денна

Підсумкова форма контролю

екзамен

№ теми	Назва розділу	Кількість годин							
		Разом	Самостійна робота	Навчальні заняття					
				Всього					
					Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Рецептура	36	16	20	10	-	-	10	
2.	Загальна фармакологія	20	4	16	6	-	10	-	
3.	Спеціальна фармакологія	120	40	80	60	-	20	-	
4.	Ветеринарна фітотерапія	4	2	2	2	-	-	-	
	Разом з ОК	180	62	118	78	-	30	10	

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
I - семестр			
1.	Вступ. Предмет, завдання і методи курсу “Фармакологія з рецептурою”. Складові частини фармакології: фармакокінетика, фармакодинаміка, фармакотерапія, фармакопрофілактика, рецептура. Зв’язок дисципліни “Фармакологія з рецептурою” з іншими науками. Предмет і завдання рецептури. Поняття про лікарську речовину, лікарську форму, ліки, лікарський препарат. Фармакопея, інструкції із застосування нових засобів.	2	[1] с. 5-15

2.	Аптека, типи аптек. Обладнання та устаткування аптеки. Правила реалізації ветеринарних медикаментів і препаратів, правила зберігання лікарських речовин в аптеці.	2	[2] с. 24-35
3	Поняття про рецепт та правила його виписування на ветеринарні препарати. Скорочення та несумісності в рецептах, складові частини рецепта.	2	[1] с. 6-24
4	Рідкі лікарські форми: розчини, мікстури, слизи, емульсії, настої, відвари. Характеристика, технологія їх приготування і виписування рецептів.	2	[1] с. 37-96
5	Тверді і щільні лікарські форми: порошки, болюси, таблетки, капсули, брикети, гранули. М'які лікарські форми: мазі, пасти, лініменти, кашки, супозиторії. Характеристика, технологія їх виготовлення і виписування рецептів	2	[1] с. 37-96
6	Фармакодинаміка Способи та види дії фармакологічних засобів. Види дії лікарських речовин. Особливості дії ліків за повторного застосування. Комбінована дія ліків. Фактори, що впливають на дію лікарських речовин. Доза. Види доз, принципи дозування лікарських засобів тваринам.	2	[3] с. 79-90
7	Фармакокінетика Шляхи введення лікарських речовин в організм тварин. Всмоктування, розподіл, біотрансформація і виведення лікарських речовин з організму.	2	[3] с. 92-96
Разом за І- семестр		14	
Разом		14	

II - семестр			
1	Фармакотерапія. Види фармакотерапії Отруєння тварин лікарськими засобами: причини отруєнь, диференціальна діагностика отруєнь, лікування та профілактика.	2	[3] с. 100-105
2	Засоби, що діють на центральну нервову систему Загальна характеристика. Класифікація нейротропних засобів. Засоби, що пригнічують центральну нервову систему. Наркотичні засоби. Поняття про наркоз. Теорії і стадії наркозу. Наркотичні засоби (хлоратидрат, тіопенатал натрію, кетаміну гідрохлорид, каліпсол, каліпсовет, буторофан, кладокса, енкон, бутамидор, ізотек (ізофлуран). Властивості, дія, застосування. Снодійні засоби (барбаміл, барбітал натрію, фенobarбітал). Загальна характеристика, механізм дії і застосування.	2	[5] с. 105-121
3	Препарати групи кофеїну: кофеїн, кофеїн чистий, кофеїн бензоатнатрію, теобромін. Властивості, дія і застосування. Препарати групи камфори. Вплив камфори на довгастий мозок, серцево-судинну систему, дихання. Протизапальна жарознижувальна та інші дії камфори. Представники камфори: розчин камфори 20% в олії, камфорний спирт, олія камфорна, мазь камфорна, коразол. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 144-147
4	Психотропні засоби. Поняття про психотропні засоби, їх класифікація. Транквілізатори (седативні засоби). Похідні бензодіазепіну: діазепам та його синоніми. Броміди: натрію бромід, калію бромід. Нейролептики. Похідні фенотіазіну: аміназин, пропазин, трифтазин. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 137-141
5	Анальгезуючі засоби. Поняття про анальгезію.	2	[3] с. 122-136

	Наркотичні анальгетики: папаверину гідрохлорид. Ненаркотичні анальгетики: баралгетас, спазмалгон, дексалгін, кетанов, траумель, спазган, триган-Д, мінальган. Дія та практичне застосування. Саліцилова кислота та її похідні: натрію саліцилат, кислота ацетилсаліцилова, метилсаліцилат, фенілсаліцилат. Похідні піразолону: анальгін, пенталгін, панадол, ефералган, антипірін. Властивості, дія, застосування. Похідні аніліну: асфен, аскофен, парацетамол, упсарин УПСА.		
6	Поняття про анатомію і фізіологію периферійної нервової системи. Загальна характеристика та класифікація засобів, що діють на аферентну і еферентну нервову систему. Засоби, що пригнічують аферентні нерви. Місцевоанестезуючі засоби (анестезин, дикаїн, совкаїн, ксикаїн. Поняття про місцеву анестезію. Механізм дії та види анестезії залежно від способу введення засобів.	2	[3] с. 152-153
7	Пом'якшувальні засоби (вазелінова олія, віск, парафін твердий, озокерит, гліцерин, ланолін, рослинні олії). Загальна характеристика, дія, застосування.	2	[3] с. 158-162
8	Обволікальні засоби (крохмаль, алтейний корінь, корінь солодки, насіння льону, желатин). Загальна характеристика, дія, застосування. В'яжучі засоби: загальна характеристика, дія, застосування. Органічні в'яжучі: танальбін, теальбін, кора дуба, трава звіробою, квітки ромашки, кореневище зміїовика. Неорганічні в'яжучі засоби: дерматол, карбонат вісмуту основний, ксероформ. Адсорбувальні засоби: активоване вугілля, біла глина, сорбіт, тальк (магнія трисилікат). Дія і застосування.	2	[3] с. 162-168
9	Загальна характеристика подразнювальних засобів (розчин аміаку, олія терпентинова очищена, ягоди ялівцю, насіння анісу, насіння кмину, насіння фенхелю, м'ята перцева, насіння гірчиці, листя евкаліпта). Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 177-183

	Гіркоти: характеристика, дія, класифікація. Гіркоти чисті: корінь тирличу, корінь кульбаби, лист бобівника. Дія та застосування. Гіркоти ароматичні: трава полину, трава деревію, золототисячника, трава кропиви, кореневище лепехи, цибуля, часник. Властивості, дія застосування.		[3] с. 190-196
10	Блювотні і румінаторні засоби: апоморфіну гідрохлорид, кореневище чемериці, тимпаном. Жовчогінні засоби: алохол, кислота дегідрохолева, хол ензим. Властивості, дія застосування.	2	[3] с. 199-205
11	Проносні засоби: сольові проносні (натрію сульфат, магнію сульфат, сіль карловарська штучна). Властивості, дія, застосування. Рослинні та мінеральні олії: касторова (<i>рицинова</i>), соняшникова, ляна, вазелінова. Властивості, дія, застосування. Рослинні проносні: сабур, корінь ревеню, сеннадексин. Дія та застосування. Синтетичні проносні: фенолфталеїн, ізафенін. Відхаркувальні: трава термопсису, амонію хлорид.	2	[3] с. 183-190
12	Анатомічні та фізіологічні особливості еферентних нервів. Поняття про парасимпатичну і симпатичну нервову систему. Засоби, що діють на холіноергічні нерви (М і Н-холіноміметики). Карбахолін. Властивості, дія, застосування. М- і Н-холіноміметики непрямої дії (антихолінестеразні засоби): прозерин. Дія і застосування. М-холінолітики: атропіну сульфат, платифіліну гідротартрат. Дія і застосування.	2	[3] с. 205-209
13	Міорелаксанти: диплацин, дитилін. Дія та застосування. Адреноміметики прямої дії: адреналіну гідрохлорид. Дія та застосування. Адреноміметики непрямої дії: ефедрину гідрохлорид. Дія та застосування.	2	[3] с. 219-223
14	Загальна характеристика дезінфікувальних та антисептичних засобів. Група фенолу та його похідні: іхтіол, березовий дьоготь. Протимікробні: присипка для ран, присипка з ксероформом, мазь Вишневського.	2	[3] с. 297-302

15	Препарати важких металів. Препарати алюмінію: галун, галун палений. Дія, застосування. Препарати міді: міді сульфат. Дія, застосування. Препарати цинку: цинку оксид, цинку сульфат, мазь цинкова. Дія та застосування. Препарати срібла: срібла нітрат, коларгол, протаргол, альбаргін. Дія та застосування.	2	[3] с. 302-308
16	Кислоти, луги і мила. Кислоти. Загальна характеристика, механізм дії, застосування. Хлористоводнева, молочна, оцтова, борна кислоти. Властивості, дія, застосування. Луги. Загальна характеристика, види, дії. Натрію гідроксид, калію гідроксид, натрію карбонат, натрію гідрокарбонат, кальцію гідроксид, магнію гідроксид. Властивості, дія, застосування. Група хлору. Загальна характеристика, механізм дії, застосування. Хлорне вапно, хлорамін Б. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 308-316
17	Група йоду. Загальна характеристика, механізм дії, застосування. Йод, розчин йоду спиртовий 5%, 10%, розчин Люголя, йодинол, калію йодид, натрію йодид, йодоформ, мазь йодиста, йодонат. Окислювачі: розчин перекису водню концентрований, гідроперит. Препарати формальдегіду: розчин формальдегіду, гексаметилентетрамін, лізоформ, параформ. Група сірки. Загальна характеристика. Сірка очищена, сіра осаджена, натрію тіосульфат.	2	[3] с. 318-325
18	Загальна характеристика хіміотерапевтичних засобів. Заслуги вчених у розвитку хіміотерапії. Правила хіміотерапії. Класифікація. Антибіотики. Загальна характеристика. Застосування і способи введення. Класифікація. Механізм антимікробної дії. Група пеніциліну. Загальна характеристика, механізм дії, одержання, практичне застосування. Препарата: бензилпеніциліну натрієва і новокаїнова сіль, екмоновоцилін, біцилін 1,3,5, ампіцилін натрієва сіль, ампіцилінтригідрат, феноксипілін, амоксиклав. Властивості. Дія, застосування.	2	[3] с. 328-362

19	Група тетрациклінів. Загальна характеристика, одержання, механізм дії і застосування. Препарати: тетрациклін, окситетрациклін, тетрациклін, біоміцин тощо. Властивості, дія, застосування. Група левоміцетину: левоміцетин, синтоміцин, лінімент синтоміцину. Властивості, дія, застосування. Група стрептоміцину: стрептоміцину сульфат, стрептоміцин-хлоркальцієвий комплекс. Властивості, дія, застосування. Група аміноглікозидів: неоміцину сульфат, канаміцину сульфат гентаміцин. Дія, застосування.	2	[3] с. 328-362
20	Антибіотики макроліди: еритроміцин, oletетрин, тилозин, фармазін, фарматіл, спектолін. Антибіотики різних груп: лінкоміцину гідрохлорид, поліміксин, цефалоспорины: цефазолін, цефтріаксон та ін. Властивості, дія, застосування. Препарати фторхінолону: енрофлоксацин 10, енрофлоксацин 100.	2	[3] с. 328-362
21	Сульфаніламідні препарати. Загальна характеристика, механізм дії. Класифікація препаратів. Сульфаніламідни, які застосовують переважно при шлунково-кишкових захворюваннях. Препарати: сульфадиметоксин, сульфа-монотоксин. Дія та застосування. Сульфаніламідни, які застосовують при хворобах нирок та сечовивідних шляхів. Препарати: уросульфан, сульфацил. Дія та застосування.	2	[3] с. 362-373
22	Препарати: стрептоцид, стрептоцид розчинний, норсульфазол, норсульфазол розчинний, сульфазин, метилсульфазин, сульфадимезин, етазол, етазол розчинний. Дія та застосування. Нітрофуранові препарати: фурацилін, фурадонін, фуразолідон, мазь фурацилінова, фурагін, фуразолін, фуроксин, нітрофурілен. Загальна характеристика, механізм дії, застосування. Лікарські барвники. Загальна характеристика. Механізм дії на мікроби та паразити. Класифікація. Лікарські барвники переважно протикровопазитарної дії: азидин,	2	[3] с. 373-380

	гемоспоридин. Властивості, дія, застосування.		
23	Кокцидіостатичні (протиеймеріозні) препарати: ампроліум, ірамін, фарм-кокцид, хімкокцид, байкоккс 2,5 %, брометроніт. Дія і застосування. Антигельмінтні засоби. Класифікація та правила дегельмінтизації. Препарати, що діють на трематоди та цестоди: бітіонол, празіквантел (дронцит, цесил, цестал, азіпірін), клозантел (роленол), гексахлорофен, дихлорофен, бромоксан, каніквантель плюс, тегалід, фенасал, гексахлор-параксилон, гексахлоретан, бронтел 10%, політрем.	2	[3] с. 380-385
24	Препарати, що діють на нематоди: левамізол (альфамізол, бровалевамізол), альбендазол(атазол, альбен, бровальзен, альбазен), мебендазол(мебенвет, нілверм), тіабендазол (тіабен, гіподерм), фенбендазол (бровадазол, фенкур), пірантел (антиверм, тівідин).	2	[3] с. 383-392
25	Інсектицидні та акарицидні засоби. Загальна характеристика, представники: авермектин(абамектин, івермектин, бровермектин, аверсект), амітразин, айрон, барс, біпін, бровамектин, дибром, дельтокс, дельтаметрин (бутокс), івомек, інсектин, івомек, інсекто-акарицидна пудра, краплі Бар'єр, мазь аверсектинова, мазь сірки, мазь сірчано-дьюгтева, негувон, неоцидол, неостомазан, фронтлайн, себацил, тактик, тігувон.	2	[3] с. 409-423
26	Дератизаційні засоби: бактокумарин, зоокумарин, зоорат, зерацид, ландрат, лінкоцид, пінокумарин, препарат КР-1, ратиндан, ракумін, фосфід цинку.	2	[3] с. 425-431
27	Вітамінні препарати. Загальна характеристика, класифікація і практичне застосування. Водорозчинні вітаміни та їх препарати. Препарати вітамінів групи В: рибофловін, тіамін, піридоксин, ціанокоболамін. Дія, застосування. Аскорбінова кислота. Нікотина кислота. Вікасол. Дія, застосування. Жиророзчинні препарати вітамінів. Препарати вітаміну А: ретинол, ретинолу ацетат, ретинолу пальмітат, риб'ячий жир.	2	[3] с. 240-255

	Препарати вітаміну Д: ергокальциферол, холекальциферол. Дія, застосування. Токоферолу ацетат. Полівітаміни: тривіт, тетравіт, продевіт.		
28	Гормональні препарати: АКТГ, пітуїтрин, окситоцин. Дія, застосування. Естрогенні препарати: фолікулін, синестрол. Дія, застосування.	2	[3] с. 255-272
29	Препарати підшлункової залози: інсулін, ліпокаїн, інсулар. Дія, застосування. Препарати кори надниркових залоз: кортизону ацетат, гідрокортизон, мазь гідрокортизонова та преднізолонова, преднізолон. Дія застосування. Простагландини: естрофан, дінопрост, ензапрост Ф, контри для самок та ссавців. Ферментні препарати: ентерофаг, сік шлунковий натуральний, пепсин, панкреатин, мезим-форте.	2	[3] с. 271-273
30	Солі лужних та лужноземельних металів. Загальна характеристика. Ізотонічні, гіпотонічні, гіпертонічні розчини. Дія, застосування. Представники: натрію хлорид, натрію гідрокарбонат, кальцію хлорид, кальцію глюконат, кальцію фосфат, кальцію бороглюконат, кальцію карбонат, магнію сульфат. Дія і застосування.	2	[3] с. 273-288
31	Засоби, що діють на систему крові і еритропоез. Препарати заліза: фероглюкін, урсоферон, суїферовіт, суїферон, феродекс- 100. Дія, застосування. Засоби, що впливають на процеси зсідання крові. Коагулянти: тромбін, желатина медична, губка гемостатична медична. Дія, застосування. Антикоагулянти: гепарин, натрію цитрат. Дія, застосування. Замінники крові: розчин Рінгера-Локка, поліглюкін, реополіглюкін. Дія, застосування. Вуглеводи: глюкоза - 5%-ий розчин, 40%-ий розчин, цукор. Дія, застосування.	2	[3] с. 278-288
32	Лікарські рослини у ветеринарній медицині. Органічні речовини рослинного походження: терпени, алкалоїди, глікозиди, вітаміни. Правила збирання, консервування та зберігання рослинної лікарської сировини.	2	[3] с. 431-450

	Терміни придатності рослинної лікарської сировини. Календар збору лікарських рослин.		
Разом за II - семестр		64	
Разом		64	

4.2. Теми практичних (лабораторних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми та засоби контролю	Рекомендована література
I - семестр				
1.	Ознайомлення з аптеками та їх обладнанням, аптечною документацією.	2		[2] с. 20-21
2.	Виготовлення рідких лікарських форм. Виписування рецептів	2		[2] с. 46-56
3.	Виготовлення твердих лікарських форм	2		[2] с. 56-64
4	Виготовлення м'яких лікарських форм	2		[2] с. 64-74
5	Вивчення принципів дозування лікарських засобів тваринам	2		[2] с. 90-92
6	Парентеральні шляхи введення ліків в організм тварин	2		[2] с. 94-96
7	Застосування ліків на шкіру та слизові оболонки	2		[2] с. 64-69
8	Ентеральні шляхи введення ліків в організм тварин	2		[2] с. 92-94
9	Внутрішньовенне, внутрішньо артеріальне, внутрішньо аортальне введення ліків	2		[2] с. 94-96
10	Застосування засобів для наркозу, седативних, нейролептиків	2		[2] с. 106-139
Разом за I - семестр		20		
Разом		20		

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форми та засоби контролю	Рекомендована література
II - семестр				
1.	Ознайомлення з засобами, що діють на центральну нервову систему: пригнічувальні (наркотичні, снодійні, психотропні, транквілізатори, нейролептики, анальгезуючі); збуджувальні (група кофеїну, камфори).	2		[3] с. 105-144
2.	Вивчення засобів, що пригнічують аферентні (чутливі) нерви. Вправи з виписування рецептів.	2		[3] с. 152-153
3.	Вивчення анестезувальної дії новокаїну при місцевому інфільтраційному знеболенні. Ознайомлення з дією пом'якшувальних, обволікальних, в'язучих та адсорбувальних засобів.	2		[3] с. 158-166
4	Ознайомлення із засобами, що збуджують чутливі нерви (подразнювальні, блювотні, румінаторні, проносні).	2		[3] с. 177-183
5	Розбір засобів, що регулюють функцію еферентних нервів. Ознайомлення з дією атропіну сульфату і пілокарпіну гідрохлориду на око тварин.	2		[3] с. 205-206
6	Розгляд протимікробних та антисептичних засобів. Проведення розрахунків та оволодіння методикою виготовлення розчинів, емульсій (натрію гідрокарбонат, у натрію карбонату, розчину Люголя) тощо.	2		[3] с. 296-297
7	Вивчення препаратів, що належать до антибіотиків, сульфаніламідів, лікарських барвників. Механізм їх дії.	2		[3] с. 328-362

8	Ознайомлення з препаратами, що належать до антигельмінтиків, інсектоакарицидів, антипротозойних, кокцидіостатичних та дератизаційних засобів.	2		[3] с. 380-383
9	Ознайомлення з гормональними та ферментними препаратами, вітамінами. Дія, застосування.	2		[3] с. 255-271
10	Вивчення лікарських рослин за гербаріями, таблицями, малюнками, колекціями зібраних свіжих рослин. Розгляд їх дії та застосування. Оформлення гербарію.	2		[3] с. 442-445
	Разом за II - семестр	20		
	Разом	20		

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Рекомендована література
I-семестр			
1.	Досягнення стародавньої медицини: єгипетський папірус Еберса, древньоіндійські книги “Веди”, “Сушрути”, китайська книга “Джу-Шрі”.	2	[3] с. 13-16
2.	Заслуги у розвитку фармакології і фармації Гіппократа, Асклепіади, Клавдія Галена, Авіценни, Парацельса. Лікарі Київської Русі Петро Сиріяннин, Даміан, Аліпій, Агапіт.	4	[3] с. 15-66
3.	Значення праць О.П. Нелюбіна, О.М. Бутлерова, Д.І. Менделєєва для фармакології. Роль вчених у розвитку ветеринарної фармакології: К.І. Щепкіна, М.М. Максимовича, І.І. Шантиря, М.І. Пирогова, С.П. Боткіна, І.М. Сеченова, І.П. Павлова та ін.	4	[3] с. 13-16
4.	Маса і міра лікарських речовин.	2	[3] с. 43-45
5.	Галенові та новогаленові препарати: настойки, екстракти, сиропи.	2	[3] с. 97-106

6.	Аерозольні лікарські форми.	2	[3] с. 77-78
7.	Комбінована дія ліків	2	[3] с. 83-84
8.	Біотрансформація	2	[3] с. 85-98
Разом за I-семестр		20	
II - семестр			
1	Седазин, спирт етиловий. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 116-117
2	Теофілін, кордіамін. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 147-148
3	Препарати валеріани: кореневище з корінням валеріани, трава пустирника та їх настойки.	2	[3] с. 180-181
4	Спирт саліциловий, цитрамон. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 134-135
5	Новокаїн, ксикаїн (лідокаїн). Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 155-156
6	Вазелін, жир свинячий очищений. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 159-160
7	Листя шавлії, кореневище перстачу. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 173-174
8	Цибуля, часник. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 195-196
9	Кукурудзяні приймочки, квітки цмину піщаного. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с.197-198
10	Кора крушини, лист сени. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 188-189
11	Н-холіноміметики (гангліостимулятори): цититон, лобелін. Дія, застосування.	2	[3] с. 213-215
12	Мезатон: дія, застосування.	2	[3] с. 221-222
13	Крем «Доктор», кубатол. Дія, застосування.	2	[3] с. 300-301
14	Протитрута для солей важких металів - унітіол, натрію тіосульфат.	2	[3] с. 307-308
15	Мила. Мило зелене, спирт мильний	2	[3] с. 304-305
16	Сульфаніламід, які застосовують переважно при септичних процесах.	2	[3] с. 369-370

17	Лікарські барвники переважно антисептичної дії: брильянтовий зелений, генціанвіолет, метиленовий синій, етакридину лактат. Властивості, дія, застосування.	2	[3] с. 376-377
18	Фебантел (дронтал для кішок, дронтал для собак), прател.	2	[3] с. 397-398
19	Щуряча смерть (бродіфакум), щуромор, ланірат (бромадіолон).	2	[3] с. 429-430
20	Препарати щитовидної залози: тиреоїдин, тироксин. Дія, застосування.	2	[3] с. 264-265
21	Серцеві глікозиди: адонізид, гітален, дігальленео, коргліккон, конвалітоксин, трава горицвіту весняного, трава конвалії, строфантин К.	2	[3] с. 223-231
Разом за II – семестр		42	
Разом		42	

5. ВИДИ ЗАНЯТЬ, МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ

Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття (лекції, практичні та лабораторні заняття), самостійна робота, практична підготовка, консультації, індивідуальні завдання, дистанційне навчання.

Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні...

6. КОНТРОЛЬ І ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань та вмінь:

- поточний контроль за темами і змістовими модулями;
- іспит (II- семестр)

Поточний контроль проводиться викладачами на аудиторних заняттях усіх видів. Основною метою поточного контролю є перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретних завдань; проміжний контроль має на меті оцінити знання, вміння та практичні навички, набуті унаслідок засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини освітнього компонента (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу). Основним завданням як поточного, так і проміжного контролю є забезпечення зв'язку між викладачами та здобувачами освіти в процесі навчання, управління навчальною мотивацією.

Поточний контроль може проводитись в усній формі під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи.

Результати поточного контролю (поточна успішність) з освітнього компонента(навчальної дисципліни/інтегрованого курсу) є базовою інформацією під час проведення заліку.

Об'єктами поточного контролю є:

-активність та результативність роботи здобувача освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;

-виконання завдань на практичних заняттях;

-виконання завдань поточного контролю;

-виконання завдань самостійної роботи здобувачем освіти.

Поточний контроль рівня знань **може проводитись як:**

1) усне опитування за контрольними запитаннями;

2) виконання практичних вправ і завдань;

3) письмовий контроль (контрольна робота за варіантами або тестування).

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному етапі здобуття освітньо-професійного ступеня та/або на завершальних етапах.

Підсумковий контроль **може проводитись:**

- в письмовій та/або усній формах

- з використанням комп'ютерних технологій.

Формою підсумкового контролю є семестровий контроль рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового іспиту з конкретної освітнього компонента щодо обсягу навчального матеріалу, визначеного програмою ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу).Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю іспиту з ОК (навчальної дисципліни/інтегрованого курсу), якщо він (здобувач) виконав усі види робіт, передбачені програмою.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у системі загальної профільної освіти.

Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Високий	12	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації та приймати рішення.
	11	Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.

	10	Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки та узагальнення.
Достатній	9	Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
	8	Знання здобувача освіти є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати зв'язки між фактами, робити висновки, контролювати власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	7	Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
Середній	6	Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.
	5	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	4	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
Початковий	3	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
	2	Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	1	Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти

Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Відмінно	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані

		висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
4	Добре	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з освітнього компонента, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях-неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
3	Задовільно	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

2	Незадовільно	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.
---	--------------	---

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Ветеринарна фармакологія: підручник / Хмельницький Г.О., Духницький В.Б. – К :, 2017. – 585с. ISBN
2. Навчальний посібник «Ветеринарна рецептура» Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького, Львів. – 2024 – 172 с. За редакцією доц. Винярської А.В.
3. Ветеринарна токсикологія: підручник/Куцан О.Т., Духницький В.Б., Бойко Г.В., Іщенко В.Д. Київ: НУБІП Україна, 2022. – 413 с.

Додаткова :

1. Ветеринарна фармакологія: навчальний посібник/О.К.Гальчинська. – К.: Аграрна освіта, 2013. – 525 с.